

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Michał Laskowski

w sprawie **B. G. i M. Ł.**

skazanych z art. 137 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 7 listopada 2024 r.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanych

od wyroku Sądu Rejonowego w Wieluniu

z dnia 3 kwietnia 2024 r., sygn. akt II K 107/24,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do rozpoznania
Sądowi Okręgowemu w Sieradzu.**

[J.J.]

Kazimierz Klugiewicz

Jacek Błaszczyk

Michał Laskowski

UZASADNIENIE

B. G. i M. Ł. oskarżono o to, że w dniu 4 listopada 2023 r. w W., woj. [...] działając wspólnie i w porozumieniu, w miejscu publicznym dokonali publicznego znieważenia flagi Rzeczypospolitej Polskiej poprzez złamanie drzewca i zrzucenie jej na ziemię, tj. o czyn z art. 137 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Wieluniu wyrokiem z dnia 3 kwietnia 2024 r., sygn. akt II K 107/24, na podstawie art. 66 § 1 k.k. w zw. z art. 67 § 1 k.k. Sąd warunkowo umorzył postępowanie karne wobec oskarżonych na okres próby jednego roku.

Na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 39 pkt 7 k.k. Sąd orzekł wobec B. G. i M. Ł. świadczenie pieniężne w kwocie po 1.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Ponadto Sąd wydał rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu.

Wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w pierwszej instancji w dniu 11 kwietnia 2024 r.

Kasację od tego orzeczenia wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść B. G. i M. Ł. i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 25 § 1 pkt 2 k.p.k., polegające na wydaniu przez Sąd Rejonowy wyroku warunkowo umarzającego postępowanie karne o czyn z art. 137 § 1 k.k., podczas gdy sądem właściwym rzeczowo do rozpoznania tej sprawy w pierwszej instancji był Sąd wyższego rzędu, tj. Sąd Okręgowy w Sieradzu, co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia określoną w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Sieradzu, jako właściwemu do rozpoznania tej sprawy w pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna w stopniu oczywistym, co umożliwiło uwzględnienie jej na posiedzeniu w trybie przepisu art. 535 § 5 k.p.k.

Uchybienie proceduralne polegające na rozpoznaniu sprawy przez sąd niższego rzędu w sprawie należącej do właściwości sądu wyższego rzędu, stanowi bezwzględną przesłankę odwoławczą wymienioną w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k., co skutkuje koniecznością uchylenia wyroku niezależnie od wpływu tego uchybienia na jego treść. W kasacji zasadnie wskazano na ugruntowane orzecznictwo Sądu

Najwyższego w tej kwestii (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 5 maja 2003 r., IV KK 331/02,; z dnia 14 września 2005 r., IV KK 283/05 oraz z dnia 26 września 2011 r., II KK 165/11). Nie ulega więc wątpliwości, że obowiązkiem każdego sądu, także w postępowaniu prowadzonym w trybie konsensualnym, po wniesieniu aktu oskarżenia, jest skontrolowanie swojej właściwości, w tym także rzeczowej i w wypadku stwierdzenia swej niewłaściwości przekazanie sprawy do rozpoznania sądowi właściwemu. Temu obowiązkowi Sąd Rejonowy w Wieluniu zadość nie uczynił. Nie dostrzegł bowiem, że zarzucany oskarżonym czyn zakwalifikowany został w akcie oskarżenia jako występki z art. 137 § 1 k.k. Tymczasem, stosownie do treści art. 25 § 1 pkt 2 k.p.k., to nie sąd rejonowy lecz sąd okręgowy - jako sąd wyższego rzędu, orzeka w pierwszej instancji w sprawach o występkach m.in. z rozdziału XVII Kodeksu karnego.

Skoro Sąd Rejonowy w Wieluniu przedmiotową sprawę rozpoznał w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, skutkowało to rozpoznaniem jej przez sąd niższego rzędu, z ewidentnym naruszeniem reguł kształtujących zasady właściwości rzeczowej. Uchybienie takie zaś, jak wskazano, stanowi bezwzględną przesłankę odwoławczą, wymienioną w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k. W konsekwencji zaskarżony przedmiotową kasacją wyrok Sądu Rejonowego został wydany z rażącym naruszeniem przepisów prawa procesowego, regulujących zasady określania właściwości rzeczowej sądu orzekającego w sprawie karnej.

Stąd wyrok ten należało uchylić a sprawę przekazać do rozpoznania, jako właściwemu rzeczowo i miejscowo, Sądowi Okręgowemu w Sieradzu.

Z tych względów orzeczono jak w wyroku.

[J.J.]

r.g.

Kazimierz Klugiewicz Jacek Błaszczyk Michał Laskowski